

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Sendt til: lovgivningoekonomi@skm.dk
Med cc til: mej@skm.dk og cbw@skm.dk

J.nr. 2023-3354

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Den 11. august 2023

Dok.nr. D-2023-028541

Høringsvar over lovforslag om gennemførelse af aftale om skærpede og hurtigere sanktioner på skatteområdet – regler om direkte hæftelse for ledelsesmedlemmer for visse skatter, m.v.

Danske Advokater har modtaget lovforslag om gennemførelse af aftale om skærpede og hurtigere sanktioner på skatteområdet i høring. Vores høringssvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters fagudvalg selskabs- og finansieringsret.

Overordnede bemærkninger

Danske Advokater har ved gennemgangen særligt haft fokus på forslaget om indførelse af personlig hæftelse for ledelsesmedlemmer i selskaber for skatter og afgifter ved visse typer urigtige indberetninger til SKAT.

Af høringsbrevet fremgår, at forslaget har til formål at implementere den konkret politisk aftale om visse skærpede og hurtigere sanktioner på skatteområdet samt visse sanktionsinitiativer i ”Flerårsaftalen for skattevæsenets økonomi 2023-2027”.

Danske Advokater har sympati for de overordnede formål med lovforslaget.

Som det fremgår nedenfor, har Danske Advokater dog betænkeligheder ved forslaget om hæftelse for ledelsesmedlemmer, idet der allerede eksisterer afbalancerede regler for ledelsesansvar under dansk ret, og idet forslaget bryder med grundlæggende selskabsretlige principper, som skal sikre en uafhængig ledelse, der varetager alle kreditorers interesser.

Uddybende bemærkninger

Eksisterende værn i almindelige regler for ledelsesansvar

Danske Advokater finder, at de forslåede hæftelsesregler reelt er overflødige, idet de eksisterende regler om erstatningsvar for ledelsen, allerede giver SKAT den nødvendige adgang til at få godtgjort tab, som ledelsen i et selskab måtte påføre SKAT ved uagtsom adfærd.

De almindelige regler for erstatningsansvar indeholder endvidere veletablerede og balancerede principper om bl.a. årsagssammenhæng, tabsopgørelse og fordeling af

ansvar mellem flere ansvarlige, som også vil være relevante i de tilfælde forslaget omfatter, men som ikke indgår i den foreslåede hæftelsesordning.

Danske Advokater er opmærksom på, at opkrævningsloven allerede indeholder en særregel om hæftelse for ledelsen i tilfælde af fortsat drift efter inddragelse af registrering. I det tilfælde er der dog – i modsætning til de situationer, som forslaget omhandler – tale om umiddelbart konstaterbare forhold (fx at en momsregistrering er inddraget), og hæftelsen indtræder derudover alene efter forudgående skriftligt varsel, der specifikt omtaler hæftelsen.

Selvom forslaget antageligt er møntet på klare tilfælde af momsvindler ("falske fakturaer"), så opererer forslaget med formuleringer, som potentielt er mere vidtgående (e.g. ethvert "urigtig indhold" og enhver "urigtig oplysning" ved indberetning), eller som ikke er klart afgrænsede (f.eks. "deltagelse i ledelsen" og "bevirke" afgivelse af en oplysning). Efter omstændighederne vil reglerne derfor kræve både fortolkning og nærmere bevisbedømmelse. Henset hertil og til hæftelsens indgribende karakter forekommer det rigtigst, at sådanne sager prøves forudgående og ved domstolene i forbindelse med en almindelig civil ansvarssag.

Ifølge bemærkningerne begrundes forslaget med, at håndhævelse gennem domstolene kan være tidskrævende. Denne generelle udfordring kan selvsagt ikke tilskrives ledelsesmedlemmerne, og den bør ikke imødegås med lempelse af de i øvrigt velfungerende regler for ledelsesansvar (og særligt ikke til fordel for kun én bestemt kreditor).

Hæftelsen giver SKAT særstatus og undergraver ledelsens uafhængighed

I selskaber skal ledelsen iagttage den samlede selskabsinteresse, herunder selskabets og alle kreditorens og aktionærens interesser. Ledelsen i et selskab hæfter ikke for selskabets forpligtelser, og ledelsen er ikke ansvarlig for sådanne forpligtelser over for tredjemand, med mindre ledelsen kan gøres erstatningsansvarlig for tab påført tredjemand ved ansvarspådragende handlinger.

Ovennævnte principper er med til at sikre, at ledelsen i et selskab kan agere uafhængigt og uden at sætte egne eller enkelt-kreditorens interesser forud for selskabets eller andre kreditorens interesser.

Danske Advokater er af den opfattelse, at en særregel om udvidet personlig hæftelse for ledelsen over for én bestemt kreditor, er egnet til at påvirke ledelsens uafhængighed og mulighed for at varetage selskabets interesser. Dette gælder både i forhold til at bestride et potentielt omtvistet krav (fra SKAT), og i forhold til at behandle alle kreditorer lige.

Truslen om betydelig personlig hæftelse kan således risikere at betyde, at krav, som ledelsen burde bestrides på vegne selskabet, ikke bliver det, hvilket videre kan betyde, at SKAT i praksis får en fortrinsstilling til skade for andre kreditorer.

I øvrigt betyder selskabslovens regler, at en ledelse, der mødes af hæftelseskrav fra SKAT, efter omstændighederne ville skulle erklære sig inhabil, hvilket kan efterlade selskabet med begrænsede praktiske muligheder i forhold til at forsvare sig overfor SKAT.

Ovennævnte risici forstærkes af, at forslaget giver SKAT mulighed at inddrive det fulde skattebeløb hos ledelsen, uanset om SKAT forudgående har søgt beløbet inddrevet hos selskabet.

Også af disse grunde finder Danske Advokater, at ledelsens ansvar rettelig bør prøves gennem domstolene fremfor administrativt gennem et hæftelsesansvar.

Afgrænsning af regler

Hvis SKAT og folketinget finder det nødvendigt at indføre regler om hæftelse, så er det Danske Advokaters opfattelse, og at reglerne bør afgrænses til selskabsstrukturer/ejerforhold, hvor den relevante svindel er mest udbredt i praksis, hvilket antageligt er selskaber med sammenfald mellem ledelse og ejerkreds.

Forslaget bør også præciseres i forhold til rækkevidden, således at reglerne mere klart retter sig mod "falske fakturaer" en blot fakturaer med urigtige oplysninger. Det bør i den forbindelse præciseres, at kravet om forsæt og grov uagtsomhed også angår denne del af bestemmelsens indhold – altså skal ledelsesmedlemmet vide (eller som følge grov uagtsomhed kunne siges at burde vide), at der er tale om "falske fakturaer" eller at oplysningerne er urigtige.

Henset til reglernes indgribende karakter finder Danske Advokater også, at reglerne bør suppleres med klar angivelse i lovgrundlaget af ledelsesmedlemmernes muligheder for domstolsprøvelse og henstand, samt regler om skriftlig underretning og vejledning herom til ledelsesmedlemmerne.

Endelig bør skattemyndighederne myndighedernes forpligtelse til at dokumentere opfyldelsen af betingelserne om forsæt eller grov uagtsomhed fremgå af lovgrundlaget, så der ikke i praksis opstår tvivl om, at skattemyndighederne også forud for den administrative håndhævelse har bevisbyrden for, at betingelser for hæftelse er opfyldt.

Afsluttende bemærkninger:

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar og står gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Charlotte Hvid Olavsgaard
Specialkonsulent
cho@danskeadvokater.dk